

Ukázka písemného testu z B4B01JAG

Příklad	Body
1	
2	
3	
4	
Σ	

Odpovídejte celou větou (na každou otázku) a každé své tvrzení zdůvodněte.

1. [MAX. ZISK: 25 BODŮ] Uvažujme abecedu $\Sigma = \{a, b\}$. Jazyk L_1 nad Σ se skládá ze všech slov, která obsahují podslovo aba a neobsahují podslovo aa . Jazyk L_2 je přijímán ε -NFA daným tabulkou:

		ε	a	b
$\rightarrow$	1	{2}	$\emptyset$	$\emptyset$
	2	$\emptyset$	{3}	{2}
	3	{4}	$\emptyset$	{1}
$\rightarrow$	4	$\emptyset$	{5}	{4}
$\leftarrow$	5	$\emptyset$	{5}	$\emptyset$

- (a) [MAX. ZISK: 9 BODŮ] Sestrojte konečný redukovaný deterministický automat M_1 , který přijímá jazyk L_1 . Fakt, že M_1 přijímá L_1 , zdůvodněte.
- (b) [MAX. ZISK: 8 BODŮ] Sestrojte konečný redukovaný deterministický automat M_2 , který přijímá jazyk L_2 . Zdůvodněte.
- (c) [MAX. ZISK: 4 BODY] Napište regulární výrazy $\mathbf{r}_1$ a $\mathbf{r}_2$, které reprezentují jazyky L_1 a L_2 .
- (d) [MAX. ZISK: 4 BODY] Rozhodněte, zda platí $\overline{L_1} \subseteq L_2$ a / nebo $l_2 \subseteq \overline{L_1}$ ($\overline{L_1}$ je doplněk jazyka L_1).
2. [MAX. ZISK: 23 BODŮ] Je dána bezkontextová gramatika $\mathcal{G} = (N, \Sigma, S, P)$, kde $N = \{S, A, B, C, D\}$, $\Sigma = \{a, b\}$ a P je dáno

$$\begin{aligned}
 S &\rightarrow ADA \mid CB \\
 A &\rightarrow ACD \mid BaD \mid aD \\
 B &\rightarrow CAB \mid DB \\
 C &\rightarrow CS \mid b \mid \varepsilon \\
 D &\rightarrow aA \mid bB \mid CC
 \end{aligned}$$

- (a) [MAX. ZISK: 4 BODY] Ke gramatice $\mathcal{G}$ najděte nevypouštěcí redukovanou gramatiku $\mathcal{G}_1$. Kroky redukce popište.
- (b) [MAX. ZISK: 5 BODŮ] Ke gramatice $\mathcal{G}_\infty$ najděte gramatiku $\mathcal{G}_2$ v Chomského normálním tvaru, která generuje stejný jazyk jako gramatika $\mathcal{G}_\infty$. Jednotlivé kroky popište, gramatiku v Chomského normálním tvaru definujte.
- (c) [MAX. ZISK: 8 BODŮ] Pomocí matematické indukce dokažte, že v gramatice $\mathcal{G}$ platí $A \Rightarrow_{\mathcal{G}}^* (aba)^i A$ pro každé $i \geq 0$. Toho využijte k důkazu, že slovo $(aba)^i ab(aba)^j a$ je generováno gramatikou $\mathcal{G}$ pro každé $i, j \geq 0$. (V odvozeních vždy uveďte pravidlo gramatiky, které jste využili.)
- (d) [MAX. ZISK: 6 BODŮ] V gramatice $\mathcal{G}$ odstraňte (přímou) levou rekursi. Postup popište.
3. [MAX. ZISK: 17 BODŮ] Je dán jazyk $L = \{(01)^j 1^i 0^{i+j} ; 0 \leq i, 0 < j\}$ nad abecedou $\Sigma = \{0, 1\}$.
- (a) [MAX. ZISK: 6 BODŮ] Sestrojte zásobníkový automat A_1 , který přijímá jazyk L prázdným zásobníkem. Zdůvodněte.
- (b) [MAX. ZISK: 5 BODŮ] Sestrojte zásobníkový automat A_2 , který přijímá jazyk L koncovým stavem. Zdůvodněte.
- (c) [MAX. ZISK: 6 BODŮ] Ukažte práci zásobníkového automatu A_2 nad slovem 011100 a slovem 010100.
4. [MAX. ZISK: 10 BODŮ] Je dán jazyk $L = \{a^n b^m c^k \mid n = m \text{ nebo } m = k\}$ nad abecedou $\Sigma = \{a, b, c\}$.
- (a) [MAX. ZISK: 5 BODŮ] Rozhodněte, zda jazyk L je bezkontextový (bezkontextový jazyk definujte). Své tvrzení zdůvodněte.
- (b) [MAX. ZISK: 5 BODŮ] Rozhodněte, zda jazyk L je regulární (regulární jazyk definujte). Své tvrzení zdůvodněte.